

София бѣха въ постоянни сношения. Намираща се на пѣтя, който водеше право отъ западъ къмъ изтокъ, София си бѣше припечелила името столица на България („Sophia, Bulgariae metropolis“), безъ нѣкога да се е спиралъ царски кракъ въ нея. Търново, като затиканъ въ горитѣ, отстѣпяше славата си на Сръдецъ ¹⁾. Тукъ се намираше прочутия чохаджийски ханъ, въ който складирали сукненитѣ произведения, донасяни отъ дубровнишкитѣ търговци; като търговски центъръ на голѣмия полуостровъ, какъвто бѣше Пловдивъ за Тракия съ тая разлика, че първия градъ съсрѣдоточаваше търговскитѣ интереси на цѣлия западъ —, Дубровникъ е пращалъ всѣка година по единъ консулъ въ София, да бди, естествено, за интереситѣ на тая република и за тие на нейната търговия.

Но не само изобилието на сурови произведения за сукна и др. сж привличали вниманието на чужденцитѣ къмъ Балкана. Още прѣди да стѣпятъ турцитѣ въ Европа, на Балкан. П-въ се развиваше медникарството, оловената и желѣзна индустрия. Желѣзарството успѣваше въ България, и най-много въ Самоковъ, където още има остатъци отъ нѣкогашнитѣ мадани, замѣнени сега съ силния млатъ на новата механика. Изобилието на желѣзни руди е обръщало внимание на чужденцитѣ, които като червей запѣпляли изъ този прѣвъ индустриаленъ градъ, изъ неговитѣ околности. Сръбскиятъ ренегатъ Бошко и единъ мѣстенъ „великъ боляринъ“ притежавали най-крупнитѣ желѣзоливни. Къмъ тѣхния брой се числятъ още 10—12 едри собственици на мадани, които сж съсрѣдоточавали въ ржцѣтѣ си цѣлата желѣзарска индустрия, въ която били заети обезземлени селяни и градски работници — първитѣ

¹⁾ Сношенията на старо Търново съ чуждия свѣтъ, както и неговото благосъстояние, не безъ прѣувеличения сж описани въ книгата „На Царевецъ“, повѣсть отъ Н. Начовъ.